



# The Digital Classroom

**Driestar College in Gouda integreert ICT schoolbreed**

Het Driestar College in Gouda vervult een voortrekkersrol bij de integratie van ICT.

Een van de pijlers is The Digital Classroom,  
een op internet-techniek gebaseerde leeromgeving.

Alle betrokken zijn erg te spreken over deze wijze van vakoverstijgend werken en leren.

## Anco van Moolenbroek en Cornè van der Wind-Ferreira

Ruim twee jaar geleden is het Driestar College, een christelijke scholengemeenschap voor voortgezet onderwijs in Gouda, en een vijftal basisscholen gestart met het zogenoemde POVO-project. ICT vormt daarin de belangrijkste schakel. Het project wordt begeleid door de Christelijke Hogeschool De Driestar, een lerarenopleiding op reformatorische grondslag.

Het POVO-project is opgezet om, gebruik makend van moderne hulpmiddelen, de voortgang van het leren van de Engelse taal dat in het primaire onderwijs is aangevangen te waarborgen en zonder hinderlijke breuklijn te laten overgaan in het voortgezet onderwijs. *The Digital*

*Classroom* (TDC) is onderdeel van het POVO-project.

Het project richt zich op de leerlingen van de bovenbouw van de vijf basisscholen en de brugklassen van het Driestar College. Naast de docenten Engelse taal worden op het Driestar College ook de secties geschiedenis, aardrijkskunde en biologie geactiveerd. In totaal zijn er vijf docenten elk drie uur per week mee bezig.

### Zorgenkind

Het vak Engels is op deze reformatorische school een 'zorgenkind'. Veel leerlingen hebben geen tv thuis, luisteren niet naar popmuziek, gaan niet naar de bioscoop

en worden dus alleen maar in het klaslokaal Engels met deze taal geconfronteerd. Bovendien is Engels voor veel leerlingen een geschreven taal en voor sommige ook nog eens een 'rotvak'.

Daarom is het een uitdaging om Engels zo aan te bieden dat leerlingen het gevoel krijgen dat ze die taal werkelijk nodig hebben. Het POVO-project is hiervoor ideaal. Want om bijvoorbeeld een opdracht uit te voeren voor Aardrijkskunde of Biologie, hebben de leerlingen een Engelse website nodig als bron. Ze beseffen dan dat ze zonder kennis van Engels geen websites kunnen raadplegen. Het verhoogt de motivatie van de leerlingen en dat heeft natuurlijk weer invloed op de lessen Engels. Tijdens de Engelse les proberen we van *real life*-situaties te creëren. Dit doen we door gebruik te maken van authentiek materiaal, vaak ook met een thema dat aansluit bij de vakken Biologie, Aardrijkskunde, Natuurkunde of Geschiedenis. Zo hebben we bijvoorbeeld internetopdrachten gemaakt over de MKZ-crisis, BSE, Fair Trade-bananen, zaken waarmee leerlingen te maken hebben in het leven van alle dag.

### De praktijk

Na een jaar van voorbereiding zijn de collega's van het Driestar College het cursusjaar 1999/2000 gestart met twee 'POVO'-brugklassen: één havo-vwo-klas en één mavo-havo-klas. De leerlingen in deze klassen kwamen van basisscholen die eveneens deelnemen in het POVO-project.

Per week kregen ze drie uren achter elkaar les in een lokaal dat is ingericht met pc's. Het middengedeelte van het lokaal is geschikt voor het geven van theorie en het doen van groepswerk. In wisselende samenstelling zijn steeds twee docenten aanwezig. De lesstof in deze uren bestaat uit opdrachten Biologie en Aardrijkskunde, veelal gecombineerd met Engels. Wel werd zoveel mogelijk aangesloten bij de gangbare 'besignalen'.

Digitaal komen de drie vakken op het Driestar College samen in *The Digital Classroom* (TDC), een op internet-techniek gebaseerde leeromgeving. Deze is in eigen beheer ontwikkeld. Het blijkt een krachtige omgeving te zijn waar niet alleen informatie geboden kan worden, maar waar ook toetsen kunnen worden afgenomen.

Kern in TDC was de pagina: 'wat gaan we vandaag doen?' Daarin werd iedere week aangegeven wat er in elke les van de leerlingen werd verwacht.

De samenwerking tussen vakken kwam vooral tot uitdrukking in vakoverstijgende opdrachten. Zo is door de leerlingen in groepsverband een tweetal werkstukjes gemaakt: één daarvan vond zijn oorsprong in een gefin-

geerde e-mail in het Engels van David Stellenbosch (Zuid Afrika). Daarin stond dat David naar Nederland zou komen en dat hij hier nationale parken en natuurgebieden wilde bezoeken. Er moest een rondreis voor hem worden georganiseerd met informatie over de te bezoeken gebieden. En... hij spreekt alleen Engels! Met deze gegevens gaan de leerlingen aan het werk. Ze leren de gevonden informatie over de natuurgebieden adequaat verwerken. Tegelijkertijd leren ze ook nog Engels.

### WebQuests

WebQuests blijken in de praktijk heel handig lesmateriaal te bieden. Wij gebruiken deze onderwijsvorm voor *real life*-problemen die leerlingen met behulp van verschillende internetsites moeten oplossen. In groepen van drie of vier gaan ze dan aan de slag. Ze hebben per WebQuest een beperkt aantal lessen tot hun beschikking. Dat betekent dus dat ze moeten plannen wat ze per les afmaken. Ze moeten afspraken maken en het werk verdelen en in groepen met leerlingen samenwerken met wie ze dat waarschijnlijk niet hadden gedaan als ze zelf een keuze hadden mogen maken. De eindproducten zijn indrukwekkend. Wilt u misschien op schoolreis naar Londen of New York? Wij hebben de informatiepakketten over reis, eten, logies en bezienswaardigheden klaarliggen. Wilt u in Engeland gaan kamperen? Dat kan ook. En het mysterie van de Bermuda Driehoek? Dat is wat onze leerlingen betreft nu wel opgelost. Zie hiervoor onze website onder WebQuest.



## Leereffecten

We hebben de indruk dat door deze werkwijze vooral het zelfstandig werken en het zelfstandig leren toenemen. De docenten Engels vinden het wel eens moeilijk om af te kijken van wat de gebruikte leergang voorschrijft.

De ervaringen van de aan het POVO-project deelnemende docenten heeft er toe geleid dat we in het cursusjaar 2000-2001 met het project zijn doorgegaan. Met de kennis en ervaring van het eerste jaar probeerden we het tweede jaar oude fouten te vermijden en van nieuwe fouten te leren. De opzet werd dan ook iets anders dan hierboven beschreven. We hebben het project uitgebreid naar 3 brugklassen en 9 collega's. In de brugklassen zitten nu ook leerlingen die niet op een bij het project betrokken basisschool gezeten hebben.

Ook *The Digital Classroom* is opnieuw opgezet. Er is meer scheiding aangebracht tussen de vakken door het gebruik van verschillende studiewijzers. Het eerste jaar lag de nadruk meer op de vakken Aardrijkskunde en Biologie, nu meer op het gebruik van Engels.

Het project was bevorderlijk voor de uitwisseling tussen het primair onderwijs, het voortgezet onderwijs en de lerarenopleiding van De Driestar. Binnen de school stimuleerde het de integratie van vakken in de onderbouw (basisvorming). Het project is nog vrij nieuw, maar we zijn best te spreken over de resultaten tot nu toe.

Om een indruk te krijgen van *The Digital Classroom* surft u naar <[www.driestarcollege.nl](http://www.driestarcollege.nl)>; onder het kopje 'Lesmateriaal' vindt u een demo-versie van TDC die regelmatig wordt bijgewerkt.

Het Driestar College in Gouda ontving begin dit jaar op de jaarvergadering van de VLLT voor *The Digital Classroom* het Europees label voor innovatief talenonderwijs 2000, een talenprijs van de Europese Commissie. De jury prees de breedte van het project. Ook de samenwerking van docenten van verschillende vakken was een onderscheidende waarde.

Het thema voor de talenwedstrijd 2001 is 'onderwijs in mondelinge communicatie'. De uitreiking vindt plaats aan het eind van het jaar, tijdens de afsluitende manifestatie van het Europees Jaar van de Talen (de uiterlijke inschrijfdatum was 30 september 2001). Meer informatie is te lezen op <[www.talenprijs.com](http://www.talenprijs.com)>. Of neem contact op met Rita Adolfs van het NaB-MVT, tel 053-4840418, e-mail <[r.adolfs@nabmvt.nl](mailto:r.adolfs@nabmvt.nl)>.

Anco van Moolenbroek van het Driestar College ontvangt uit handen van juryvoorzitter Theo van Els het Europees Talenlabel 2000. Foto: Fotobureau 't Sticht.



Leerling in een ISK. Foto: Ab Luiken

# Remedial teaching voor tweede-taalleerders

Corinne Sebregts

Een goede beheersing van het Nederlands is voor leerlingen in het voortgezet onderwijs een belangrijke voorwaarde om hun opleiding succesvol te doorlopen. Leerlingen van 12 tot 16 jaar die het Nederlands niet of onvoldoende beheersen, worden daarom meestal geplaatst in een Internationale Schakelklas (ISK) om daar eerst Nederlands te leren en vervolgens uit te stromen naar een opleiding die past bij hun capaciteiten en interesses.

Hoewel veel leerlingen de ISK zonder problemen doorlopen, constateren docenten ook dat er leerlingen zijn die bepaalde deelvaardigheden van het Nederlands, zoals spelling en lezen niet onder de knie krijgen. Vaak wijt men de leerproblemen aan het feit dat de leerling sociaal-emotionele problemen heeft en daardoor niet aan leren toekomt, maar er zijn ook leerlingen waarvan men meer verwacht.